

Daniela Kutílková, 2.A

Přechod ekonomiky ČSFR na tržní ekonomiku – úkoly

A) Pracujte se studijním materiálem Přechod ekonomiky ČSFR na tržní ekonomiku, nejprve si ho uložte k Vaším dalším ekonomickým textům, a potom s ním začněte pracovat. Prostudujte ho a odpovězte na následující otázky (v případě potřeby pracujte i s internetovými zdroji):

1. Co bylo **typické** pro československou ekonomiku v letech **1948 – 1990**? **1 bod**

Pro ekonomiku bylo charakteristické centrální plánování a direktivní řízení – neefektivní (nutný přechod na tržní ekonomiku).

2. Vypište **čtyři body** programu ekonomické transformace z roku 1990: **2 body**

- liberalizace cen
- podpora růstu soukromého sektoru
- antiinflační politika
- politika péče o životní prostředí

3. Vypište **tři body**, které jsou jádrem **stabilizace ekonomiky** při zajištění globální rovnováhy: **2 body**

- restriktivní (zprísňená), monetární (měnová) a fiskální (rozpočtová) politika
- dosažení rovnovážného měnového kurzu
- přeměna daňové soustavy

4. Vysvětlete pojmy: **restituce, privatizace** **2 body**

restituce= navrácení majetku původním vlastníkům

privatizace= prodej státního majetku novým soukromým majitelům

5. Na základě internetových zdrojů vysvětlete metodu **kuponové privatizace**: **1 bod**

Kuponová privatizace je privatizační metoda, při které mají občané státu možnost levného nákupu akcií (obdrží zdarma tzv. kuponové knížky s určitým počtem kuponů, za které mohou následně získat vlastnický podíl v jakékoliv státem vlastněné společnosti, která je státními orgány do kuponové privatizace uvolněna).

6. Vysvětlete pojem **vnitřní směnitelnost koruny**: **1 bod**

Vnitřní směnitelnost koruny= liberalizace (uvolnění) dovozu zrušením jeho regulace, postupným uvolněním vývozu a uvolněním přístupu domácích podniků k devizám

7. Vysvětlete **tři body**, které jsou součástí **restrukturalizace ekonomiky**: **3 body**

- náprava škod na životním prostředí – celkové zahájení „ekologického programu“, kupříkladu lesníci jsou pověřeni výsadbou lesních školek, jelikož kůrovcová kalamita

zapříčinila velké škody na jehličnanech, které musely být vykáceny a obnoveny novou generací stromů

- rozvoj dopravy – například stát rozvíjí svou železniční infrastrukturu a snaží se o větší dostupnost k hromadné (městské) dopravě, jelikož je pro životní prostředí lepší a vytváří méně emisí; zato velké množství osobních automobilů ano
- omezení těžkého průmyslu (útlumové procesy) a podpora průmyslu lehkého – těžké průmyslové obory (strojírenství, hutnictví, elektrárny) jsou pro naše prostředí ve velkém množství nevhodné, zanechávají uhlíkovou stopu, tudíž jsou obory z průmyslu lehkého podporovány a dotovány (textilnictví, potravinářství,...)

8. Vysvětlete pojem **mez sociální tolerance** a ukažte tento pojem na **příkladě** (použijte internetové zdroje):

Mez sociální tolerance= míra, kterou dokáže snést obyvatelstvo daného státu (například Velká hospodářská krize ve 30. letech 20. století ve Velké Británii; došlo k poklesu ekonomiky, avšak díky vysoké životní úrovni se lidé přenesli přes tuto nepříjemnou situaci a nezasáhla je krize až do bodu hladomoru, bídy a masivnímu rozprodávání majetku, jako například v USA)

2 body +1P

9. Vypište, které makroekonomické agregáty patří do **magického čtyřúhelníku**:

- míra nezaměstnanosti
- míra inflace (míra spotřebitelských cen)
- HDP
- zahraničně obchodní bilance

2 body

10. Jaký byl **HDP ČR v roce 2018**?

1 bod

HDP činil 4737 miliard korun.

11. V jakém roce bylo v ČR **největší saldo zahraničního obchodu**?

1 bod

V roce 1996 (-153 mld. Kč).

saldo=schodek, hledáte čísla s mínusem

12. Jaký byl **podíl nestátní sféry** v roce 1990 a jaký byl v roce 2003?

1990: 12,3%

2 body

2003: 80%

13. Jaký byl **podíl terciálního sektoru** na tvorbě HDP v roce 1989 a jaký byl v roce 2003?

1989: 38%

2 body

2003: 56%

14. Kdy a komu byl prodán **majoritní podíl České spořitelny**?

2 body

Na jaře roku 2000 byl prodán rakouské Erste bank.

15. **Kolik bank** působilo v ČR k 30. 6. 2019?

1 bod

V ČR působilo 49 bank.

maximum 25 bodů

26 bodů/1**Chalupová

25 - 23 = 1

22 - 20 = 2